

«БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО І ПОВОЄННОГО ЧАСУ»

***НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ***

07 березня 2025 року

Тернопіль 2025

УДК 08: 37.014
Б 39

Б 39 Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу : збірник наукових статей, тез доповідей та інших матеріалів ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, 07 березня 2025 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук, М. І. Чорна. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2025. 566 с.

У збірнику публікуються наукові статті, тези доповідей та інші матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 07 березня 2025 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 1 від 07.03.2025 р.)*

УДК 08: 37.014

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2025

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

НАУКОВИЙ, МЕТОДИЧНИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗБІРНИК

**НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

***БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ:
НОВІ ВИКЛИКИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО І ПОВОЄННОГО ЧАСУ***

07 березня 2025 р.

Андрющенко Т. К. Емоційний інтелект педагога у векторі безпечного освітнього середовища.....	с. 138
Борисюк З. В. Виховання культури здоров'я учнівської молоді у закладі освіти	с. 143
Венгловська О. А., Дем'яненко В. І. Підготовка майбутніх вихователів до організації безпечного освітнього середовища у закладі дошкільної освіти.....	с. 149
Газдик А. М., Атрощенко Т. О. Професійний імідж майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти як наукова дефініція та вимога сьогодення.....	с. 156
Галатюк М. Ю. Функції спортивної діяльності в процесі розвитку спортивної культури студентів.....	с. 160
Гальчич І. П. Формування медіаційних навичок майбутніх соціальних працівників у контексті психологічної безпеки освітнього середовища...	с. 164
Глядик М. Б. Застосування засобів навчання при організації освітньої діяльності здобувачів освіти з ООП.....	с. 166
Запорожцева Ю. С. Становлення психологічної компетентності педагога в процесі створення безпечного освітнього середовища.....	с. 169
Ігнатюк О. А. Безпечне освітнє середовище університету як фактор розвитку особистісно-професійного потенціалу викладача і майбутнього фахівця-лідера.....	с. 174
Калько І. В. Формування соціально-значущих якостей особистості.....	с. 179
Кінах Н. В. Соціально-емоційний розвиток педагога.....	с. 184
Книш І. В., Панфілов Ю. І. Практики впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у безпечне освітнє середовище.....	с. 189
Колодійчук О. Я. Роль безпечного природного середовища в життєдіяльності вчителя ЗЗСО та здобувача освіти.....	с. 197
Коненко Л. Б., Іваночко О. В. Шляхи подолання викликів, які стоять перед здобувачами освіти початкової школи в час війни.....	с. 200

4. Іванюк Г. І., Венгловська О. А., Антипін Є. Б. Підготовка вихователів ЗДО до здійснення психолого-педагогічного супроводу обдарованої дитини. *Вісник науки та освіти*. № 4(22)). 2024. С. 1017-1032.

5. Маланчук О. Організація безпечного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти в умовах сьогодення. *Теорія, методика і практика навчання*. Вересень №4 (103). 2024. С. 53-65.

6. Про дошкільну освіту: Закон України від 06.06.2024 № 3788-IX : станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text> (дата звернення: 22.02.2025).

7. Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 18.02.2025 № 131-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/131-2025-r#Text> (дата звернення: 22.02.2025).

8. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» : Наказ Міністерства економіки України (Мінекономіки) від 19 жовтня 2021 року № 755-21 URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti> (дата звернення: 22.02.2025).

9. Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів: Наказ МОЗ України від 24.03.2016 № 234: станом на 9 верес. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text> (дата звернення: 22.02.2025).

10. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 22.02.2025).

11. Трафаїла Н. Д. Сучасна професійна підготовка майбутніх вихователів у системі дошкільної освіти України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 65, Т. 1. 2019. С. 89-92.

УДК 17.022.1-027.561:378:373.091.113:001

Газдик Аліна Михайлівна,
здобувачка другого (магістерського) рівня
вищої освіти спеціальності 011 Освітні,
педагогічні науки Мукачівського
державного університету, м. Мукачево;
Науковий керівник:

Атрощенко Тетяна Олександрівна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього
менеджменту Мукачівського державного
університету, м. Мукачево

ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЯК НАУКОВА ДЕФІНІЦІЯ ТА ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ

Сучасне глобалізоване суспільство висуває нові вимоги до фахівців, з'являються нові стандарти, за якими, як стверджує Л. Сущенко, «особлива

увага приділяється його професіоналізму, компетентності, розвитку професійної культури, творчому підходу до справи, ініціативності, мобільності, цілеспрямованості, відповідальності, громадянської активності – основним якостям, що сприятимуть формуванню конкурентоспроможності особистості на ринку праці» [3, с.17]. Особливо це стосується керівників закладів загальної освіти, які «здійснюють безпосереднє управління закладом і відповідальні за освітню, фінансово-господарську та інші види діяльності закладу» [2]. Відповідно до вимог професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», у цих фахівців повинні бути сформовані відповідні загальні (громадянська, соціальна, культурна, когнітивна, підприємницька) та професійні (нормативно-правова, компетентність стратегічного управління закладом освіти, компетентність стратегічного управління персоналом, компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, компетентність організації діяльності закладу освіти на засадах зовнішньої системи забезпечення якості освіти, лідерська, емоційно-етична, педагогічного, соціального та мережевого партнерства, здоров'язбережувальна, інклюзивна, проєктувальна, інноваційна, здатність до навчання впродовж життя, інформаційно-цифрова) компетентності [2].

Як стверджує В. Ковальчук, директор виступає у ролі лідера, і його стиль управління, відданість освітнім цілям, комунікативні навички та етична поведінка формують сприйняття закладу в громадськості. Науковець зауважує, що «результати навчання учнів та здатність директора до стратегічного планування і розвитку школи також впливають на загальний імідж» [1, с.199]. Погоджуємося, що успіх директора та успіх школи взаємопов'язані між собою і можуть створювати позитивне враження про заклад освіти в цілому [1, с.199].

Поняття «імідж» трактується Н. Ткаченко як «фактор успіху в професійній діяльності, як інструмент, який допомагає будувати стосунки з

оточуючими людьми, як елемент конкурентоспроможності й просування на ринку освітніх послуг» [4, с.25].

Професійний імідж розглядається В. Ковальчуком як «складний міжнауковий феномен, який включає в себе створення уявлення про конкретну професію, формується в ході здійснення певної професійної діяльності та виступає важливим фактором для підвищення її ефективності» [1, с.203]. Професійний імідж керівника закладу освіти може включати різні складники, які визначаються його особистістю, стилем керівництва, а також способами спілкування та взаємодії з різними зацікавленими сторонами [1, с.202]. Автор акцентує увагу на тому, що «позитивний імідж директора школи є основою для формування довіри серед педагогічного персоналу, учнів і батьків. Компетентність, відданість та відкритість у спілкуванні створюють атмосферу відкритості, що є ключовим фактором успіху школи. Лідерські якості директора безпосередньо визначають стратегічний розвиток школи. Його здатність вести, надихати та створювати сприятливі умови для освітнього процесу відіграють визначальну роль у формуванні загального іміджу школи. Для досягнення сталості та стратегічного розвитку школи, директор повинен бути не лише ефективним лідером, але й носієм позитивного образу для всієї шкільної спільноти» [1, с.203].

Професійний імідж менеджера закладу освіти є, на думку Л. Сущенко, результатом цілеспрямованої діяльності, що має на меті створити позитивне враження про його носія. Основою професійного іміджу керівника стає його особистісний імідж, який доповнюють професійні якості та професійні установки [3, с.19]. Систематизуючи та узагальнюючи поняття «професійний імідж менеджера закладу освіти», дослідниця виокремлює такі вагомі положення: імідж керівника – це стереотипізований образ, що виникає у свідомості окремої особи, певної групи або цілого суспільства; професійний імідж є надбудовою, що створюється на основі особистісних якостей індивіда; основними особистісними якостями менеджера закладу освіти є гуманізм,

любов до дітей, тактовність, стриманість, справедливість; професійний імідж керівника зумовлюється професійними якостями, що формують позитивне враження про нього як про справжнього фахівця: педагогічна майстерність, педагогічна ерудиція, педагогічна рефлексія, педагогічна етика, індивідуальний стиль роботи; формування іміджу відбувається з урахуванням вимог та очікувань певної соціальної групи (учасників освітнього процесу); гармонійна сукупність зовнішніх і внутрішніх індивідуальних і професійних якостей, що виявляються у діях і поведінці представника педагогічної професії, зумовлює успішність професійної діяльності [3, с.19].

Для нашого дослідження вагомою є представлена В. Ковальчуком структура професійного іміджу керівника закладу освіти, яка містить такі складники: експертність та професійна компетентність, лідерські якості, комунікативні навички, етика та інтегритет, інноваційність та стратегічне мислення, взаємодія з громадськістю та репутація. Добре побудований імідж керівника позитивно впливає на здобувачів освіти та їх батьків, що може призвести до збільшення контингенту учнів і створення позитивної атмосфери в освітньому середовищі [1, с.202].

Професійний імідж менеджера закладу освіти характеризується відкритістю, позитивною комунікативною спрямованістю і формується у свідомості усіх учасників освітнього процесу під час виконання професійно-педагогічних функцій. Саме тому Л. Сущенко виокремлює такі його структурні компоненти: індивідуально-аксіологічний (фундамент професійного іміджу, оскільки відображає індивідуальні властивості особистості менеджера закладу освіти, його внутрішній світ); професійно-педагогічний (характеризує менеджера закладу освіти як фахівця, що здатний ефективно будувати освітній процес, постійно удосконалювати власні професійні знання, вміння та навички); зовнішньо-педагогічний (передбачає презентабельність зовнішнього вигляду – цілісну візуальну картинку, яку утворюють його зовнішні дані, одяг, зачіска, макіяж, статура та доповнюють вербальні (точність, логічність,

багатство, виразність, доречність мовлення) і невербальні (виразність рухів, пози, жести, міміка, інтонація, тембр, тон, такесика) засоби спілкування, комунікативна поведінка (реакції, витримка, стиль спілкування)) [3, с.21-22].

Отже, професійний імідж керівника закладу загальної середньої освіти – це цілісний, динамічний образ, що формується на основі особистих і професійних якостей, поведінки, зовнішнього вигляду, комунікації та впливає на сприйняття оточуючими. Акцентуємо увагу на тому, що від рівня його сформованості, від здатності ефективно керувати закладом освіти, створювати сприятливе освітнє середовище, мотивувати педагогів та учнів, залежить успіх впровадження освітніх реформ, якість освіти та імідж закладу в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ковальчук В. І. Вплив професійного іміджу керівника на розвиток закладу освіти. Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology, 2023. №2 (26). С.198-206.
2. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». Наказ Міністерства освіти України № 568-21 від 17 вересня 2021 року. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>
3. Сущенко Л. О. Діловий імідж менеджера закладу освіти: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальностей «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» освітньо-професійних програм «Дошкільна освіта», «Початкова освіта». Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 155 с.
4. Ткаченко Н.М. Формування професійного іміджу майбутніх учителів іноземних мов: теорія та методика: монографія. Суми: ФОП Цьома С. П., 2020. 454 с.

УДК 378.016:796/799(07)

Галатюк Михайло Юрійович,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки, освітнього
менеджменту та соціальної роботи
Рівненського державного гуманітарного
університету, м. Рівне

ФУНКЦІЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

Аналіз досвіду виконання завдань студентського спорту засвідчує, що не вирішеними лишаються суперечності між потенціалом (можливостями) спортивної діяльності та практикою його реалізації. Подальшої теоретико-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>